

บันทึกการประชุมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
เวทีที่ 4 ณ วัดใหม่ทุ่งคา อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
วันพุธที่ 5 พฤศจิกายน 2546
ผู้เข้าร่วมประชุม 80 คน

อาจารย์จรัส หนูทอง

ในฐานะประชาสัมพันธ์โครงการฯ ได้กล่าวแนะนำตัวพร้อมทีมงาน ระบุถึงภารกิจที่ลงมาพื้นที่ว่าเป็น
การเปิดเวทีการมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาทะเลสาบ

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษณ์

แนะนำตัวพร้อมทีมศึกษาการวางแผนแม่บทฯ ว่าเป็นใคร มาทำไม ต้องการอะไร เวทีนี้เน้นเป็นพิเศษใน
เรื่องพื้นที่ต้นน้ำ แล้วขยายความพื้นที่ทะเลสาบ จากพิกัดไปยังสงขลา 12 อำเภอ นครศรีธรรมราชอีก 2 อำเภอ
รวมเรียกว่า ทะเลสาบสงขลา โดยบอกว่าข้อมูลจากภาคประชาชนสำคัญที่สุด ที่ผ่านมายังไม่มีการให้ความสำคัญมาก
นัก จุดประสงค์ของการทำแผนคือ คำนึงสภาพความสมดุลให้ทะเลสาบกลับมาเหมือนเดิมมากที่สุด ทำได้แค่ไหนก็ขึ้น
อยู่กับข้อมูลที่ได้รับ

อาจารย์บรรจง ทองสร้าง

ผมกำลังอยู่ในวัดใหม่ทุ่งคา กับประชาชนร่วมกับอาจารย์อารี ร่วมกันรับฟังความเห็นจากประชาชนใน
พื้นที่ ขอเชิญครับ

คุณยี่หมัด บิลอะหลี

อ่างเก็บน้ำคลองแขงอยู่ในแผนแม่บทฯ หรือเปล่า เพราะตรงนี้ปาดันน้ำ ถ้าสร้างอ่างเก็บน้ำ ปาดันน้ำ
เสียหายแน่ เพราะน้ำจากต้นน้ำมาจากเขาบรรทัดส่วนหนึ่ง แล้วลงสู่ทะเลสาบ

พูดถึงเรื่องน้ำ สมัยก่อน เรือแล่นได้ไปถึงระโนด ปลาในทะเลมีมากเหลือเกิน แต่สมัยนี้น้ำต้นหมดแล้ว
เพราะมีคนมาสร้างเขื่อนกั้นน้ำไว้ ควรปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ

พื้นที่เขาพระ เป็นสวนยาง สวนเงาะ สวนลำไย ถ้าในแผนแม่บทฯ จะสร้างอ่างเก็บน้ำผมอยากรู้ว่าอยู่ใน
แผนหรือไม่ ถ้ามีให้ยกเลิก ถ้าสร้างเขื่อน พื้นที่ 500 กว่าไร่ น้ำจะท่วมหมด

คุณสุนทร ทองสุวิรัตน์

คลองภูมิ เริ่มแห้งแล้วในหน้าแล้ง อยากให้มีการพัฒนาคลองภูมิ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ พูดถึงปัญหาน้ำดิน ผมว่าเกิดเพราะมีสิ่งกีดขวางทำให้น้ำเหนือไหลไปได้ช้า ชลประทานก็มีส่วน ผมเสนอให้มีการขยายคลองให้น้ำไหลเร็วขึ้น และให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะได้แะดูป่าต้นน้ำ ศึกษาวิถีชีวิตชาวบ้าน ฝากคุณน้ำเสียและกลิ่นเหม็นบริเวณคลองเขาร้อนด้วย ปัญหาเกิดจากโรงงานที่ปล่อยน้ำเสียมาตอนฝนตก

โชนควน มีป่าต้นน้ำ ผมจำได้ว่าในปี พ.ศ. 2531 ที่ ตำบลกะทูน คีรีวง และเขาพัง มีน้ำท่วม จึงอยากให้คนรักภูมิตรระหนักถึงปัญหา อย่าให้เกิดเหตุซ้ำเหมือนที่กะทูน อย่าให้ป่าหมด ต้องช่วยกันรักษาป่า

คุณประสิทธิ์ วิจิตรพันธุ์

ทะเลสาบตื้นเขิน ทำอย่างไรให้ทะเลลึก ผมขอเสนอวิธีการจัดการ 2 ระบบ คือ

- (1) ขุดลอกคลองให้ลึก 3-4 เมตร กว้าง 2 กิโลเมตร ขุดให้ยาวตลอดสาย ขุดออกจากเกาะขยปากกร ปากพะยูน เกาะสี่เกาะห้า ปากบาง นางเรียบ ระบบนี้มีข้อเสียคือ น้ำเค็มเข้าง่าย ไม่มีน้ำจืด
- (2) ขุดคลองกว้าง 1 กิโลเมตร มาทางเกาะขย เกาะนางคำ ไปเชื่อมเกาะใหญ่

ทำเขื่อนกักน้ำจืดไว้ให้ระโนด กระแสสินธุ์ ทำฝายน้ำล้นวัดระดับน้ำทะเลเป็นตัวตั้ง ขุดให้เป็นอ่างลึก 10-20 เมตร เสนอให้พิจารณา 2 แบบ เลือกตามความเหมาะสม วงจรของน้ำในทะเลสาบ น้ำเค็ม 6 เดือน ฝนตกลงมาก็ผลักดันน้ำเค็มลอยมาปากพะยูน เกาะหมาก ปัญหาก็คือทุกวันนี้ฝนตกลงมาไม่มาก การขุดลอกเกาะสี่เกาะห้าทำได้ยาก เพราะมีหินมาก ทำให้ขุดยาก เวลาน้ำลงสามารถลงไปเดินได้เลย

คุณสมนึก หนูเงิน

รัตนภูมิอยู่ในทะเลสาบ ลุ่มน้ำย่อยคลองภูมิ มีคลองย่อยหลายสาย เช่น คลองแซง ลุ่มน้ำคลองทุ่งพ้อ มีคลองสาขา คลองห้วยบอน ห้วยช้างแล่น ตอนเด็กๆ ไปเที่ยวทะเลปากบาง สวย ปัจจุบันดินพังทลาย

รัตนภูมิมีพื้นที่ที่มีความลาดเตสูง ทำให้น้ำท่วมไม่นาน ตอนนี้มีปัญหา น้ำเสียจากฟาร์มหมูไหลลงคลองขาดน้ำในหน้าแล้ง พื้นที่ทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ มีระบบชลประทานกระจายน้ำไปยังพื้นที่ 68,600 ไร่ ความต้องการที่เกิดมาจากเวทีประชาคมได้ข้อสรุปว่า

- (1) ป่าต้นน้ำ ปูปลูกป่าเพิ่ม ไม่ให้หน้าดินพังทลาย
- (2) สร้างเขื่อนกักน้ำหน้าแล้ง อยู่ในแผน กำลังประเมินกันอยู่
- (3) ระบบระบายน้ำ ขุดลอกคลองต่างๆ ทำระบบป้องกันน้ำเสีย ดูแลให้ทั่วถึง
- (4) ตะกอนดิน ทำอย่างไรไม่ให้เกิดตะกอนลงคลอง ทะเลปากบางน้ำตื้นลงก็เพราะตะกอนดินลงไปสู่

คลอง

(5) ทำอย่างไรให้ทะเลสาบเป็นแหล่งอาหารสำหรับคนรัษฎากับสงขลา อนุรักษ์เป็นแหล่งพันธุ์ปลา และแหล่งอาหารของโลก อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้เหมือนเมื่อก่อน

(6) ปัจจุบันทะเลมนรัก มีวัชพืช มีไชนั่งเต็มไปหมด การแก้ไขน่าจะหาน้ำมาเติมทะเลสาบ จากชะอวด นครศรีธรรมราช และพัทลุง เพื่อไล่น้ำเค็มและตะกอนลงมา

คุณสมบัติ พันชนะ

ธรรมชาติของน้ำใช้ไม่หมด ทำไมเราต้องมาพูดเรื่องน้ำ ต้องมีการจัดการน้ำ เรื่องนี้มีมาแต่สมัยโบราณ ตั้งแต่สมัย รศ. 121 มี พระราชบัญญัติการจัดการน้ำ แต่บ้านเราไม่เป็นรูปเป็นร่าง

ลุ่มน้ำในประเทศไทยมี 25 ลุ่มน้ำ ภาคใต้มี 5 ลุ่มน้ำ ทะเลสาบเป็นลุ่มน้ำหลัก เป็นมรดกโลกที่ควรจะช่วย กันดูแลปัญหาการจัดการน้ำ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ น้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม การจัดการก็คือการจัดระบบนิเวศน์น้ำ ส่วนจะจัดการอย่างไร เราต้องดูจากสาเหตุ และการแก้ไข

ปัญหาน้ำเสียสาเหตุเกิดจาก

- (1) ภาคเกษตรกรรม
- (2) ภาคอุตสาหกรรม

แนวทางแก้ไข

- (1) จัดกระบวนการอย่างไรให้ภาคเกษตรกรรมใช้น้ำได้อย่างเพียงพอ
- (2) จัดกระบวนการอย่างไรให้ภาคอุตสาหกรรมใช้อย่างเป็นระบบ

น้ำท่วม สาเหตุเกิดจาก

- (1) มีสิ่งกีดขวางทางน้ำ มีการถมที่ น้ำไม่รู้จะไหลไปทางไหน
- (2) บนควน (ที่สูง) เองก็มีการถมที่
- (3) โครงการของรัฐที่ลงมากระทบกับชาวบ้าน สร้างถนนสูงถึงหลังคา

ปัญหาป่า น้ำแล้ง สาเหตุมาจากป่า น้ำจากรากต้นไม้ไม่มีแล้ว การทำลายป่าทำให้เกิดน้ำแล้ง ป่าถูกทำลาย ไปเกือบหมด เหลือแต่ป่ายาง ยังดีที่รัษฎามีทำลายป่าเพื่อที่จะปลูกป่า

แนวทางแก้ไข ร่วมกันประสาน เกลตเขา เกลตควน เกลตเล ร่วมกันคิดแก้ไข

คุณสุวรรณ

น้ำในคลองต้นเงิน มีสาเหตุมาจากน้ำแห้ง มีการตัดไม้ทำลายป่า ทั้งชาวบ้านและนายทุน ที่ดินริมเขาถูก บุกรุกหมดแล้ว การชะล้างหน้าดินเกิดจากการ โคนต้นไม้เพื่อปลูกยาง ทำให้เขาพังทลายลงได้เมื่อฝนตกหนัก ชะเนื่อ ดินลงสู่คลอง ปัจจุบันไม่มีน้ำ ฝนก็ไม่ตก

การดูทรายของนายทุน ดูบริเวณริมคลอง เอาแต่ทราย เหลือซีเลนซีโคลนไม่เอา ฝนตกชะโคลนเหล่านี้ลงทะเล คลองภูมิเดียนี่เดินไม่ได้ ไม่มีทราย คลองเขาร้อนฤดูแล้งมีแต่โคลน

น้ำเสีย คลองภูมิตอนบนน้ำยังไม่เสีย มาเสียช่วงล่าง คลองเขาร้อน น้ำเสียหมดแล้ว ปลาไม่มี กบก็ไม่อยู่ น้ำเสียหมดเป็นตะไคร้อาบไม่ได้ น้ำเสียมาจากโรงงาน ฟาร์มหมูปล่อยน้ำลงสู่คลอง เกิดจากบริเวณนี้ที่เป็นเขตของอุตสาหกรรม โรงงานน้ำยางเป็นต้นเหตุ คนขายน้ำยางใส่แอมโมเนีย การบำบัดทำไม่จริง ผู้มีส่วนรับผิดชอบน่าจะลงมาดูแล

ผมอยากให้ทำเป็นเขตเกษตรกรรมมากกว่าอุตสาหกรรม เพราะพื้นที่แถวนี้อยู่ในเขตต้นน้ำ ถ้าทำเป็นเขตอุตสาหกรรมหมด ข้างล่างจะเกิดอะไรขึ้น

คุณชนบ แก้วใส

อยากให้มีการพัฒนาน้ำตกโดนปลิวอย่างต่อเนื่อง แบ่งพื้นที่กันเขตป่าให้แน่นอน เพราะในปัจจุบันการทำกินไม่ได้กันพื้นที่ไหนว่าส่วนไหนให้มีสิทธิ์ทำกิน และปัจจุบันเจ้าหน้าที่ป่าไม้มีน้อย ทำอย่างไรให้มีการรักษาป่าอย่างถาวร

อำเภอรัตนบุรีเป็นพื้นที่แห้งแล้ง ขาดแคลนน้ำ อยากให้หน่วยงานรัฐดูแลให้เกิดการใช้น้ำอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

เสนอให้สร้างเขื่อนกักน้ำเขาร้อน เพื่อใช้ในการเกษตร หมู่ 4 หมู่ 7 หมู่ 8 จะได้ประโยชน์มาก ปัจจุบันปัญหาหลัก หมู่ 7 ไม่มีคูน้ำ ถนนซ่อมแล้วซ่อมอีก น้ำจะไปหมด

คุณวงศธร จิมเมือง

ผมอยู่ที่นาสีทอง พื้นที่บ้านอยู่ระหว่างวัดกับบ้าน น้ำลงจากเขา น้ำท่วมหมด ต้นไม้ตายหมด ทำอย่างไรให้มีร่องน้ำให้น้ำไหลจากเขาลงทางเดียวกันหมด ไม่ไหลกระจัดกระจาย อยากให้ทีมวิจัยค้นหาสาเหตุ และลงพื้นที่สำรวจ

คุณอภิรักษ์ วัฒนรัตน์

กรมทรัพยากรน้ำ ตั้งมา 1 ปีแล้ว ต่อไปน่าจะเป็นเจ้าภาพในเรื่องการจัดการน้ำ แผนงานตอนนี้เสร็จแล้ว มีตัวแทนจากเกษตรกรแต่ละจังหวัด ตัวแทนฝ่ายราชการ ตัวแทนผู้มีส่วนได้เสีย มีการแต่งตั้งแล้ว สามารถรับช่วงต่อจากการทำแผนแม่บทฯ

ที่ผ่านมาเราไม่มีกฎหมายเรื่องน้ำโดยตรง ทำงานแยกส่วนกันอยู่ กรมทรัพยากรน้ำกำลังศึกษาอยู่ จัดร่างกฎหมายทรัพยากรน้ำเป็นเรื่องเร่งด่วน

คุณนิกร มณีสว่าง

ป่าต้นน้ำที่ผมมองเห็น จากภูเขาเรามีน้ำตกโดนงาช้าง โตนปลิว บริพัตร เป็นแหล่งต้นน้ำที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มาของแหล่งน้ำนี้ 20 ปีก่อนผมดำน้ำ หาหอยอยู่ในคลอง น้ำสมบูรณ์มาก น้ำใสสะอาด คลองเขาร้อนลึก 10-20 เมตร เดิมน้ำตื้นขึ้นมาก ไม่สามารถเดินทางสำรวจ คลองสายนี้ยาว 20-30 กิโลเมตร อยากเห็นการพัฒนาแหล่งน้ำ ไม่ให้ตื้น รก อยากให้คนหาว่าคลองสายไหนควรปรับปรุง

น้ำจากป่าต้นน้ำที่โตนปลิว เมื่อก่อนใช้เป็นประปาหมู่บ้าน 10 หมู่บ้าน น้ำที่นั่นจะมาใช้ประโยชน์ที่อำเภออื่นด้วย เช่น บางเหรียง และอำเภอควนเนียง ฝากช่วยดูโครงการประปาภูเขาด้วย

พระครูวุฒิชรรมนิเทศน์

คิดว่าที่ท่านทั้งหลายทำจะเป็นประโยชน์กับบ้านเรา ที่พูดๆ กันมา สมัยก่อน ต้นน้ำ ลำธาร อยู่ที่เขาแก้ว อาตมาได้ไปสำรวจแหล่งน้ำบนภูเขา เพื่อนำมาให้ชาวบ้านได้ใช้ เคยจุดธูปไปพบแหล่งน้ำ เมื่อปี พ.ศ. 2516 ไปดูแล้ว มาปรึกษากับผู้ปกครองรัษฎา ให้นำน้ำมาใช้ ทำหลักกันร่วมกับทางนิคมอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน แหล่งน้ำเต็มไปด้วยมลพิษ คลองเขาร้อนเคยใช้กิน ปัจจุบันหมดแล้ว โรงงานเอน้ำเสียลง ปัญหาที่สามารถแก้ที่ต้นเหตุคือโรงงาน นี่เป็นสิ่งสำคัญ ถ้าเราจัดการให้แหล่งน้ำกลับคืนสู่สภาพเดิมได้จะเป็นผลดีกับประชาชนทุกคน

คุณปรุ่งศักดิ์ อิศระทะ

ผมเป็นคนปากรอก แต่เดิมน้ำมาอยู่รัษฎา จากปากรอกมาถึงปากพะยูน ชาวบ้านทำนาทุ่ง ทำให้ป่าชายเลน ซึ่งเป็นที่ไข่ของปลาหายไป เมื่อก่อนพายเรือผ่าน ทุ่งคิดลงเรือ ปลาบ้วนน้ำตลอดทาง สมัยนี้ ทุ่ง ปู แพง กินไม่ได้ น้ำก็ตื้นเขินมาก ร่องน้ำที่เคยมีเดิมนี้อาจจะเดินไม่ได้ จากปากรอกถึงเกาะยอดดักไซหมด ปลาบางสายพันธุ์หมดแล้ว เช่น ปลาพรหม ปลาโคบ (มัน)

ความฝันต้องการให้ทะเลสาบกลับมาเหมือนเดิมทำได้ไหม คนที่เสนอให้ขุดคลองกว้างเป็นกิโลเมตร ทำไม่ได้หรอก ห้ามดักไซ ไม่ให้ทำกันเต็มไปหมด ผมไปตลาด ปลาจืดตัวเท่าปลายนิ้วก็เอามาขาย ทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างรุนแรง ปลาทองเทียว มีแต่ที่นี้แห่งเดียว มาขายกิโลกรัมละ 30-40 บาท น่าจะมีกฎหมายสกัดกั้นให้รักษาริมคลอง

คุณเนียม ขุนเพชร

ผมคิดอยู่แนวหนึ่ง ผมอยู่กลางน้ำ ถ้าจะรักษาต้นน้ำให้ได้ต้องมีป่า ปัจจุบันป่าธรรมชาติมีน้อย มีแต่ป่ายาง ไม่มีความชุ่มชื้น คลองจริงๆ แล้วก็ยังไม่ตื้น แต่เกิดจากน้ำแห้ง ไม่มีน้ำไหล วังน้ำที่เคยเล่นพอน้ำไหลแรงก็คันดินแห้งที่ผุดผิงไป เดิมน้ำไหลไม่แรงเหมือนเก่า เราทำกันปีละ 2 ครั้ง ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา บางปีชลประทานประกาศว่าไม่มีน้ำ การทำนา 2 ครั้งทำไม่ได้แล้ว

การปลูกป่าทำได้แค่ปลูกแถวริมคลอง ปลูกบนเขาไม่ได้เพราะมีแต่ป่ายาง การใช้น้ำมีความเห็นแก่ตัวมาก

นายอำเภอสมบูรณ์ แสงทิพย์

ผมเพิ่งย้ายมา 2-3 อาทิตย์ ขอบคุณคณะทำงานด้วย ผมได้ความรู้ไปมากมาย ผมเสนอว่า หลายคนที่ต้องการให้มีการตรวจสอบ มองเป็นภาพรวมส่วนใหญ่ยังมองเฉพาะจุด ยังมีความขัดแย้งกัน

การทำแผนแม่บทฯ ทำอย่างไร สร้างจิตสำนึกตั้งแต่เด็กๆ ให้ตระหนักถึงความสูญเสียของการทำลายสิ่งแวดล้อม

อาจารย์วิชัย กาญจนสุวรรณ

อนุกรรมการการมีส่วนร่วมฯ ได้จัดเวทีไป 8 ครั้งแล้ว เราพยายามฟังข้อมูลเพิ่มเติม เรื่องลำคลองที่ขาดน้ำ และมีปัญหาน้ำเสีย วิเคราะห์กันหลากหลาย ป่าต้นน้ำที่ดองพื้นฟู คนเพิ่มขึ้น และขาดจิตสำนึก

ทีมงานพยายามมองภาพรวม การขุดลอกให้มีน้ำจืด มีการเรียกร้องมากจากทางพัทลุง ชาวประมงมีความกังวลมากในพื้นที่ ปัญห่อีกแบบคือ น้ำเสีย โชคดีว่ามีหน่วยงานรับผิดชอบมาฟัง สามารถดำเนินการได้เลย ไม่ต้องรอแผนแม่บทฯ ถ้าช่วยกันแบบนี้ผมเชื่อว่าเราไม่สิ้นหวัง การลงพื้นที่ต้องหาจุดสมดุล ไม่นั่นกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดพยายามฟังทุกประเด็น และต้องดูโครงการที่เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับชุมชนและสภาพแวดล้อม

คุณเสวียน มณีสว่าง

คลองเขาร้อนจากต้นน้ำเขาแก้ว ลงมาถึงทะเลปากบาง ลำคลองสายนี้ตื่นเงินและรกร้าง น้ำไม่ไหล กระผมขอให้ทางราชการช่วยขุดลอกให้น้ำไหลสะดวก รวมไปถึงทะเลปากบาง

คุณมงคล ทองขวัญ

ขอเสนอสิ่งแวดล้อม สายคลองเขาร้อน เทือกเขาบรรทัด เขาแก้ว สมัยก่อนเมื่อ 20 ปีที่ผ่านมา น้ำคลองสายนี้ใสสะอาด มีปลาทั้งสมบุรณ์ แต่มาสมัยนี้มีโรงงานน้ำยาง ตั้งอยู่ที่ หมู่ 5 ตำบลกำแพงเพชร และมีบ่อทรายคูค แถวชายคลอง หมู่ 7 หมู่ 8 ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัศมิ ทำให้คลองสายนี้น้ำเสีย ปลาตายตลอดสาย เพราะคลองสายนี้ไปรวมกับคลองสายภูมิ รวมลงสู่ทะเลสาบสายปากบาง ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขให้ด้วย

ไม่ระบุชื่อ

ขุดลอกคลองภูมิ บำบัดน้ำเสีย กั้นเขื่อนโค่นปลิว ทำประปาภูเขา

สรุปประเด็นจากเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์

โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

วันพุธที่ 5 พฤศจิกายน 2546 ณ วัดใหม่ทุ่งคา

(ประเด็นที่สรุปข้างล่างนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ไม่ใช่ความคิดเห็นของคณะผู้ศึกษา)

1. ป่าต้นน้ำ

ประเด็นปัญหา

- ปัญหาป่า น้ำแล้ง สาเหตุมาจากการทำลายป่าต้นน้ำ
- ป่าถูกทำลายไปหมด เหลือเฉพาะป่ายาง
- การปลูกป่าทำได้เฉพาะบริเวณริมคลอง ปลูกบนเขาไม่ได้ เพราะมีแต่สวนยางพารา
- การตัดไม้ทำลายป่า จากทั้งชาวบ้าน และนายทุน ทำให้ปัจจุบันไม่มีน้ำ ฝนไม่ตก
- เจ้าหน้าที่ป่าไม่มีน้อย ทำอย่างไรให้มีการรักษาป่าอย่างถาวร

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้มีการปลูกป่าเพิ่มในพื้นที่ป่าต้นน้ำ
- ให้คนรัษฎาตระหนักถึงปัญหาและช่วยกันรักษาป่าต้นน้ำ เช่น โชนควน
- แบ่งพื้นที่กันเขตป่าให้แน่นอน เพราะในปัจจุบันไม่ได้กันพื้นที่ให้แน่ชัดว่าส่วนไหนให้มีสิทธิ์ทำกิน

2. ทรัพยากรดิน และการใช้ที่ดิน

ประเด็นปัญหา

- ทะเลปากบาง เกิดดินพังลงมา ต้องหาวิธีการป้องกันไม่ให้หน้าดินพังทลาย
- ที่ดินริมเขาถูกบุกรุก เกิดการชะล้างดินลงสู่คลอง จากการ โคนต้นไม้เพื่อปลูกยาง

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้มีเขตเกษตรกรรมมากกว่าอุตสาหกรรม เพราะพื้นที่แถบนี้อยู่ในเขตต้นน้ำ

3. ทรัพยากรน้ำ และมลพิษทางน้ำ

ประเด็นปัญหา

- อ่างเก็บน้ำคลองแซงเป็นป่าต้นน้ำ ถ้าสร้างอ่างเก็บน้ำจะทำให้ป่าต้นน้ำเสียหาย
- น้ำต้นทุนเพราะการสร้างเขื่อนกักน้ำจืด
- พื้นที่เขาพระเป็นสวนยาง สวนเงาะ สวนลำไย ต้องการให้ยกเลิกการสร้างเขื่อน เพราะพื้นที่กว่า 500 ไร่ จะถูกน้ำท่วมหมด
- คลองภูมิ น้ำเริ่มแห้งในหน้าแล้ง
- ปัญหาน้ำเสียและกลิ่นเหม็นบริเวณคลองเขาเรือน เกิดจากโรงงานปล่อยน้ำเสีย

- ทะเลสาบดินเงิน ร่องน้ำที่เคยมีปัจจุบันนี้เรือไม่สามารถแล่นผ่านได้
- ปัญหาน้ำเสีย บริเวณคลองภูมิตอนล่าง และคลองเขาร้อน อันเกิดจากโรงงานน้ำยาง ฟาร์มหมู และการที่บริเวณนี้เป็นเขตอุตสาหกรรม รวมทั้งไม่ได้ทำการบำบัด
- การดูทรายของพวกนายทุนบริเวณคลองภูมิ และคลองเขาร้อน ทำการดูทราย ไม่เอาโคลนเลน ทำให้เวลาฝนตกชะโคลนลงทะเล ลำคลองดินเงินไม่มีทราย ถึงฤดูแล้งมีเฉพาะโคลน
- อำเภอรัตนภูมิเป็นพื้นที่แห้งแล้ง ขาดแคลนน้ำ อยากให้หน่วยงานรัฐดูแลให้เกิดการใช้น้ำอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด
- ที่นาสีทอง พื้นที่ถูกน้ำท่วม ดินไม้ตายหมด ทำอย่างไรให้มีร่องน้ำให้น้ำไหลจากเขาลงไปทางเดียวกันหมด ไม่ไหลกระจาย
- ปัญหาน้ำท่วมจากการมีสิ่งกีดขวางทางน้ำ มีการถมที่ รวมทั้งโครงการสร้างถนนของรัฐ ทำให้น้ำไม่สามารถไหลตามทิศทางธรรมชาติได้
- คลองเขาร้อน เทือกเขาบรรทัด เขาแก้ว สมัยก่อนเมื่อ 20 ปีที่ผ่านมา น้ำคลองสายนี้ใสสะอาด มีปลาถึงสมบูรณ์ แต่มาสมัยนี้มีโรงงานน้ำยาง ตั้งอยู่ที่หมู่ 5 ตำบลกำแพงเพชร และมีบ่อทรายดูดแถวชายคลอง หมู่ 7 และหมู่ 8 ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ ทำให้คลองสายนี้ น้ำเสีย ปลาตายตลอดสาย เพราะคลองสายนี้ไปรวมกับคลองสายภูมิ รวมลงสู่ทะเลสาบสาขปากบาง ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขให้ด้วย
- รัตนภูมิมีปัญหา น้ำเสียจากฟาร์มหมูที่ไหลลงคลอง
- ปัญหาการขาดน้ำในหน้าแล้ง ในขณะที่ พื้นที่ส่วนใหญ่ต้องการน้ำปริมาณมากในการทำเกษตรกรรม
- จัดกระบวนการอย่างไรให้ภาคเกษตรกรรมใช้น้ำได้อย่างเพียงพอ
- จัดกระบวนการอย่างไรให้ภาคอุตสาหกรรมใช้อย่างเป็นระบบ

แนวทางแก้ปัญหา

- เสนอวิธีการจัดการ ปัญหาทะเลตื้น 2 ระบบ คือ (1) ขุดลอกคลองให้ลึก 3-4 เมตร กว้าง 2 กิโลเมตร ขุดให้ยาวตลอดสาย ขุดลอกจากเกาะขย ปากกรอ ปากพะยูน เกาะลิเกะหัว ปากบาง นางเรียม แต่ระบบนี้มีข้อเสีย คือ น้ำเค็มเข้าง่าย ไม่มีน้ำจืด หรือ (2) ขุดคลองกว้าง 1 กิโลเมตร มาทางเกาะขย เกาะนางคำ ไปเชื่อมเกาะใหญ่
- ทำเขื่อนกักน้ำจืดไว้ให้ระโนด กระแสสินธุ์ ทำฝายน้ำล้นโดยวัดระดับน้ำทะเลเป็นตัวตั้ง ขุดให้เป็นอ่างลึก 10-20 เมตร เสนอให้พิจารณา 2 แบบ (1) เลือกตามความเหมาะสม (2) เลือกตามวงจรของน้ำในทะเลสาบ น้ำเค็ม 6 เดือน ฝนตกลงมาก็ผลักดันน้ำเค็มออกมาปากพะยูน เกาะหมาก แต่ปัญหาก็คือทุกวันนี้ฝนตกน้อย
- จัดทำระบบระบายน้ำ ขุดลอกคลองต่างๆ ทำระบบป้องกันน้ำเสีย
- ให้สร้างเขื่อนกักน้ำบริเวณเขาร้อน เพื่อใช้ในการเกษตร หมู่ 4 หมู่ 7 หมู่ 8 จะได้ประโยชน์มาก
- การแก้ไขน้ำจะหาน้ำมาเติมทะเลสาบ โดยนำน้ำมาจากชะอวด นครศรีธรรมราช และพัทลุง เพื่อได้น้ำเค็มและตะกอนลงมา
- ให้ร่วมมือกันระหว่างผู้ที่ยูบนที่สูง ทะเล และที่ราบ
- น้ำจากป่าต้นน้ำที่โดนปลิว เดิมใช้เป็นประปาหมู่บ้าน 10 หมู่บ้าน น้ำที่นี้ควรจะนำไปใช้ประโยชน์ที่อำเภออื่นด้วย เช่น บางเหริยง และควนเนียง
- ให้มีการศึกษาเรื่องโครงการประปาภูเขา

- ให้มีกฎหมายสักลบบในการรักษาริมคลอง
- ให้มีการขยายคลองให้น้ำไหลเร็วขึ้น

4. ทรัพยากรประมง

ประเด็นปัญหา

- ทำอย่างไรให้ทะเลสาบเป็นแหล่งอาหารสำหรับคนรัษฎากับคนสงขลา เป็นที่อนุรักษ์แหล่งพันธุ์ปลา และแหล่งอาหารของโลก
- ปัจจุบันทะเลรก มีวัชพืช มีไขมันเต็มไปหมด
- ชาวบ้านทำนาเกลือ ทำให้ป่าชายเลนซึ่งเป็นทีไข่ของปลาหายไป
- สัตว์น้ำมีราคาแพง
- จากปากคลองถึงเกาะขอมมีการดักไซ ทำให้ปลาบางสายพันธุ์หมดแล้ว เช่น ปลาพรหม ปลาโคะ (มัน)

5. การท่องเที่ยว

แนวทางแก้ปัญหา

- ให้มีการพัฒนาคลองภูมิ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ จะได้แวะดูป่าต้นน้ำ ศึกษาวิถีชีวิตชาวบ้าน
- ให้ทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเหมือนเมื่อก่อน

6. ประเด็นอื่นๆ

- สร้างจิตสำนึกตั้งแต่เด็กๆ ให้ตระหนักถึงความสูญเสียของการทำลายสิ่งแวดล้อม
- ให้มีการพัฒนาน้ำตกโดนปลิวอย่างต่อเนื่อง

รายชื่อผู้เข้าร่วมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาหลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
วันพุธที่ 5 พฤศจิกายน 2546 ณ วัดใหม่ทุ่งคา อำเภอรัษฎา

1.	คุณสุวรรณ								
2.	คุณชนบ	แก้วใส							
3.	คุณมงคล	ทองขวัญ							
4.	คุณเสวียน	มณีสว่าง	34/2	-	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
5.	คุณอำนาจ	จินดาวงศ์	100/16	-	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
6.	คุณกิตติภรณ์	รัตนพันธ์	172/1	ม. 1	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
7.	คุณนอม	ไชยมณี	391	ม. 1	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
8.	คุณภายิต	เมืองแก้ว	-	ม. 2	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
9.	คุณเนียร	เมืองแก้ว	172/2	ม.2	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
10.	คุณนิกร	มณีสว่าง	53	ม.2	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
11.	คุณสมพร	จันทร์ภาโส	64	ม. 2	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
12.	คุณจำนวน	ศรีชาย	28	ม. 2	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
13.	คุณสุนทร	ทองสุริวงษ์	9/2	ม. 2	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
14.	คุณมนัส	มะโร	126/2	ม. 2	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
15.	คุณสุปราณี	วิสาขานนท์	56/4	ม. 2	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
16.	คุณสมพร	สระมุณี	-	ม. 6	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
17.	คุณสิน	ทองรักษ์	-	ม. 6	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
18.	คุณสนิท	พันธนะ	168/1	ม. 6	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
19.	คุณสมนึก	สุวรรณชาติรี	14/1	ม. 6	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
20.	คุณทวี	บทดวง	170/3	ม. 6	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
21.	คุณบรรจง	มณีสว่าง	24/1	ม. 6	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
22.	คุณบุญกุล	เมืองแก้ว	30	ม. 7	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
23.	คุณชำนาญ	ฉจรโย	151	ม. 7	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
24.	คุณเสวียน	พันธานิด	36	ม. 7	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
25.	คุณ โอภาส	เพ็ชรมูล	199	ม. 8	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
26.	คุณประเสริฐ	บุกกแก้ว	99/2	ม. 8	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
27.	คุณประพาธ	เมืองแก้ว	79	ม. 8	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
28.	คุณพยางค์	ทิพย์แก้ว	19/3	ม. 8	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
29.	คุณมงคล	ทองขวัญ	5	ม. 8	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
30.	คุณนิติ์	มณี	90	ม. 8	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
31.	คุณกล้า	เมืองแก้ว	76	ม. 8	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา
32.	คุณประกอบ	บรรยง	62	ม. 8	ด.	กำแพงเพชร	อ.	รัตภูมิ	จ. สงขลา

33. คุณหนูจัน	หมั่งอารี	31	ม. 8	ต. กำแพงเพชร	อ. รัษฎา จ. สงขลา
34. คุณจรรยา	จันทวีรัตน์	30/1	ม. 9	ต. กำแพงเพชร	อ. รัษฎา จ. สงขลา
35. คุณคนละ	แก้วสำระ	62	ม. 10	ต. กำแพงเพชร	อ. รัษฎา จ. สงขลา
36. คุณเสริญ	อ่อนรักษ์	370/2	ม. 11	ต. กำแพงเพชร	อ. รัษฎา จ. สงขลา
37. คุณประสิทธิ์	วิจิตรพันธุ์	397	ม. 11	ต. กำแพงเพชร	อ. รัษฎา จ. สงขลา
38. คุณคณินันต์	คุณดี	77	ม. 1	ต. ควนรู	อ. รัษฎา จ. สงขลา
39. คุณอักรชัย	ทศกุล	9	ม. 1	ต. ควนรู	อ. รัษฎา จ. สงขลา
40. คุณณัฐวรรณ	อิสระทะ	69/1	ม. 1	ต. ควนรู	อ. รัษฎา จ. สงขลา
41. คุณสมนึก	หนูเงิน	39/3	ม. 4	ต. ควนรู	อ. รัษฎา จ. สงขลา
42. คุณศักดิ์ชัย	พูลผล	134	ม. 6	ต. ควนรู	อ. รัษฎา จ. สงขลา
43. คุณนิยม	ขุนเพชร	57	ม. 9	ต. คูหาใต้	อ. รัษฎา จ. สงขลา
44. คุณสมใจ	จันทราโส	93/1	ม. 14	ต. คูหาใต้	อ. รัษฎา จ. สงขลา
45. คุณวงศธร	ฉิมเมือง	146/1	ม. 1	ต. นาสีทอง	อ. รัษฎา จ. สงขลา
46. คุณอาพันธ์	เกลี้ยงสัน	360	ม. 6	ต. เขาพระ	อ. รัษฎา จ. สงขลา
47. คุณยี่หมัด	บิลอะหลี	51	ม. 6	ต. เขาพระ	อ. รัษฎา จ. สงขลา
48. คุณเปียน	โหมมณี	268	ม. 2	ต. ปาดังเบซาร์	อ. สะเดา จ. สงขลา
49. คุณอดุลศักดิ์	มูเก็ม	1635	-	ต. หาดใหญ่	อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา
50. พระครูวุฒิชรรมนิเทศน์		เจ้าอาวาสวัดใหม่ทุ่งคา			
51. คุณสมบุรณ์	แสงทิพย์	นายอำเภอรัษฎา			
52. คุณเอื้อง	สมถวิล	ประธานกลุ่มผู้สูงอายุโรงพยาบาลรัษฎา			
53. คุณปฐักดิ์	อิสระทะ	ประธานกลุ่มผู้สูงอายุ โรงพยาบาลรัษฎา			
54. คุณนิรันทร	สุวรรณโณ	พัฒนาชุมชนอำเภอรัษฎา			
55. คุณจรัส	พูลสวัสดิ์	พัฒนาชุมชนอำเภอรัษฎา			
56. คุณจรัส	พากเพียร	สำนักงานกฤษฎีกา			
57. คุณสมบุรณ์	บุญเลอทิพย์	ที่ว่าการอำเภอรัษฎา			
58. คุณวรรณชัย	ไทรแก้ว	สำนักงานกฤษฎีกา			
59. คุณแหลมทอง	วรรณโก	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8			
60. คุณอภิรักษ์	วัฒนรัตน์	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8			
61. คุณวิกรม	เดชหนู	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16			
62. คุณจรงค์	มะสัน	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16			
63. คุณเอกชัย	ถาวรวงศ์	สมัชชาจังหวัดสงขลาเพื่อการปฏิรูปการเมือง			
64. คุณนันทพร	จันทร์สุกหิรัญ	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz			
65. คุณอรุณรัตน์	แก้วละออง	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz			
66. คุณอรุณชัย	สมศรี	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz			

67. คุณคำนวน	นวลสนอง	สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
68. คุณจรรยา	หุยกทอง	สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
69. คุณชาคริต	โกษะเรือง	สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
70. คุณบรรจง	ทองสร้าง	สถาบันราชภัฏสงขลา
71. คุณอารี	รังสิโยกฤษฎ์	สถาบันราชภัฏสงขลา
72. คุณสุเทพ	ทิพย์ธรา	สถาบันราชภัฏสงขลา
73. คุณวิชัย	กาญจนสุวรรณ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
74. คุณฉัตรไชย	รัตนไชย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
75. คุณอภิรักษ์	กำพลรัตน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
76. คุณณัฐพล	ศรีสุธาสินี	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
77. คุณดุสิตา	แก้วสมบุญ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
78. คุณศักดา	โชโต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
79. คุณวิเชียร	จากุพนธ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
80. คุณจุฑารัตน์	บุญรัตน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์



วัดใหม่ทุ่งคา

ภายในวัดใหม่ทุ่งคา



ชาวบ้านลงทะเบียนเพื่อเข้าร่วมประชุม

การแสดงความคิดเห็นของชาวบ้าน





บรรยากาศภายในห้องประชุม

การแสดงความคิดเห็นของชาวบ้าน



ไชนั่งในทะเลสาบ

ลักษณะของไชนั่ง

